

Vlastnické právo II. – nabývání vlastnického práva na základě smlouvy, nabývání od neoprávněného

Doc. JUDr. Filip Melzer, LL.M., Ph.D.
PrF MU, Brno

NABÝVÁNÍ MAJETKOVÝCH PRÁV OBECNĚ

ORIGINÁRNÍ

DERIVATIVNÍ (sukcese)

→ univerzální sukcese

→ singulární sukcese

→ *translativní*
→ *konstitutivní*

NABÝVÁNÍ SMLOUVOU

- **derivativní nabývání – zde: převod**
- **převod** (smluvní nabývání vl. pr.) § 1099 an.
- základní východiska smluvního nabývání vl. pr.
  - princip neformálnosti smluv
    - výjimka: např. § 560
  - **princip existence vl. pr. zcizitele** (tzv. *dominium auctoris*); nikdo nemůže na jiného převést více práv, než má sám – *nemo ad alienum plus iuris transferre potest quam ipse habet (nemo dat quod non habet)*
    - výjimky: např. § 1109-1113 (nabytí vl. práva od neoprávněného), § 984

Zvláštní principy smluvního nabývání

- **Konsensuální princip**
- **Princip tradice**
  - Nauka o titulu a modu (*justus titulus, modus acquirendi*)
    - právní důvod (*iustus titulus acquirendi domini*) – smlouva, má jen obligační, nikoli však věcněpr. účinky (smlouva sama o sobě nepůsobí změnu vlastnického práva)
    - právní způsob (*modus acquirendi domini*) – předání věci nebo zápis do veřejného seznamu (katastru)
- Princip jednoty
- Princip oddělení
  - Princip kauzálnosti
  - Princip abstrakce

Věc nezapsaná do veřejného seznamu

- movitá či nemovitá
- § 1099: obecný základní princip, z něhož jsou dále činěny výjimky
  - § 1099: *vlastnické právo k věci určené jednotlivě se převádí už samotnou smlouvou k okamžiku její účinnosti, ledaže je jinak ujednáno nebo stanoveno zákonem* (disp.)
  - tzv. **konsensuální princip** nabývání vl. pr. (tzv. **translační účinek** smlouvy – smlouva má nejen obligační, nýbrž i věcněprávní účinky)
    - X **princip tradice (srov. 2160 odst. 1)**
  - Pozn.: **nutná existence dvou smluv – obligační a dispoziční?** V ČR dnes zásadně neznámá teorie. Dříve – **obligační smlouva zakládá závazek** převést vlastnické právo, zatímco **dispoziční smlouvou** (též smlouvou věcnou) **se tento závazek realizuje**; přitom není nutné, aby obě smlouvy byly uzavírány odděleně, ale mohou splynout v rámci jednoho aktu – smlouva obligačně-dispoziční, smlouva obligačně-věcná)

- **možnost odchylných ujednání (příklady)**
  - výhrada vlastnického práva – zaplacení kupní ceny (§ 2132)
  - nabytí vl. pr. k okamžiku předání a převzetí věci (princip tradiční – *traditio*) – je tradice věcnou smlouvou?
  - nabytí vl. pr. vázáno na odkládací podmínku či doložku času atd.

- **movitá věc určená podle druhu (genericky)**
  - Může být předmětem závazku, nikoli věcných práv (princip speciality):
potřeba tzv. specifikace
  - § 1101: *vlastnické právo k movité věci určené podle druhu se nabývá nejdříve okamžikem, kdy lze věc určit dostatečným odlišením od jiných věcí téhož druhu* (kog. norma)
  - např. koupě 1q písku z hromady o hmotnosti 1t (dokud nebude 1q písku oddělen od zbytku hromady, nemůže na této dosud neoddělené části vzniknout vlastnické právo – ani žádné jiné věcné právo – VP může vzniknout pouze na existující, individualizované věci)

- Ale srov. § 1079

Movitá věc zapsaná ve veřejném seznamu

§ 1102: *převede-li se vlastnické právo k movité věci zapsané ve veřejném seznamu, nabývá se věc do vlastnictví zápisem do takového seznamu, ledaže jiný právní předpis stanoví jinak* (kog. norma) – tzv. **intabulační princip** (viz dále)

Cenné papíry (movité věci) – § 1103 a 1104

- *vlastnické právo k cennému papíru **na doručitele** (na majitele) se převádí smlouvou k okamžiku jeho předání – tradice (kog. norma)*
- *vlastnické právo k cennému papíru **na řad** se převádí rubopisem a smlouvou k okamžiku jeho předání – tradice (kog. norma)*
- *vlastnické právo k cennému papíru **na jméno** se převádí už samotnou smlouvou k okamžiku její účinnosti – konsensuální princip (kog. norma)*
- *vlastnické právo k **zaknihovanému** cennému papíru se nabývá zápisem zaknihovaného cenného papíru na účet vlastníka. Zapisuje-li se zaknihovaný cenný papír i na účet zákazníků, nabývá se vlastnické právo k němu zápisem na účet zákazníků (kog. norma)*
- *na nabývání vlastnického práva k **imobilizovanému** cennému papíru podle § 2413 odst. 1 se použijí obdobně ustanovení o nabývání vlastnictví k zaknihovaným cenným papírům (kog. norma)*

Nemovitá věc zapsaná ve veřejném seznamu

- § 1105: *převede-li se vlastnické právo k nemovité věci zapsané ve veřejném seznamu, nabývá se věc do vlastnictví **zápisem do takového seznamu*** (kog. norma)
- tzv. **intabulační princip**

- **nauka o titulu a modu** – rozlišení právního důvodu a pr. způsobu nabytí vl. práva
  - **právní důvod** (*iustus titulus acquirendi domini*) – smlouva, má jen obligační (**transakční**), nikoli však věcněpr. účinky (smlouva sama o sobě nepůsobí změnu vlastnického práva)
  - **právní způsob** (*modus acquirendi domini*) – zápis do veřejného seznamu (katastru) – tzv. intabulace (provádí se po proběhlém správním řízení o povolení zápisu práva do katastru)

vlastnické právo se nabývá zpětně, s účinky ke dni doručení návrhu na zápis práva do katastru katastrálnímu úřadu

titulus: různé druhy smluv směřující k převodu vlastnického práva – kupní, směnná, darovací atd.

- **společná ustanovení o převodu vl. práva (§ 1106, 1107)**
  - *kdo nabude vlastnické právo, nabude také práva a povinnosti s věcí spojená*
  - *kdo nabude vlastnické právo, přejímá také **závady** váznoucí na věci, které jsou zapsány ve veřejném seznamu; jiné závady přejímá, měl-li a mohl-li je z okolností zjistit nebo bylo-li to ujednáno, anebo stanoví-li tak zákon*
  - *závady, které nepřejdou, zanikají*

- § 1108: *ustanovení § 1106 a 1107 platí **obdobně** také při nabytí vlastnického práva **jinak než převodem** (aplikace i na případy **přechodu** vlastnického práva a rovněž na případy **originárního nabytí** vlastnického práva)*

PŘEHLED PRÁVNÍ ÚPRAVY

- **Katastrální legislativa účinná od 1. 1. 2014**
  - zákon č. 256/2013 Sb., katastrální zákon
  - vyhláška č. 357/2013 Sb., katastrální vyhláška
  - vyhláška č. 358/2013 Sb., o poskytování údajů z katastru nemovitostí
  - vyhláška č. 359/2013 Sb., o stanovení vzoru formuláře pro podání návrhu na zahájení řízení o povolení vkladu

- **Legislativa z období před OZ zůstávající v účinnosti i po 1. 1. 2014**
  - zákon č. 359/1992 Sb., o zeměměřických a katastrálních orgánech
  - zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví
  - zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

KATASTR NEMOVITOSTÍ

- **Vymezení (§ 1 odst. 1 KatZ)**
  - veřejný seznam sloužící k evidenci nemovitých věcí (nemovitostí) na území ČR
    - definice nemovité věci (§ 498 OZ)
  - evidované údaje spočívají v soupisu, popisu, geometrickém a polohovém určení nemovitostí podle katastrálních území včetně práv k nim
  - veden správními orgány (katastrálními úřady)

- Výstupy z katastru nemovitostí (včetně ukázek)
  - Viz list vlastnictví (LV): § 23 KV
  - <https://www.cuzk.cz/Katastr-nemovitosti/Poskytovani-udaju-z-KN/Dalkovy-pristup/Vystupy-z-KN-poskytovane-prostrednictvim-DP.aspx>

- **předmětem evidence katastru dle jsou (§ 3)**
  - viz legální definice v § 2
- a) **pozemky** v podobě parcel
- b) **budovy**, kterým se **přiděluje číslo popisné nebo evidenční**, pokud nejsou součástí pozemku nebo práva stavby
  - číslo popisné, evidenční a orientační
  - § 31, 31a z. č. 128/2000, o obcích (obecní zřízení)
- c) **budovy**, kterým se číslo popisné ani evidenční **nepřiděluje**, pokud nejsou součástí pozemku ani práva stavby, jsou **hlavní stavbou na pozemku a nejde o drobné stavby**
- d) **jednotky** vymezené podle OZ včetně rozestavěných (§ 1159)
- e) jednotky vymezené podle zákona č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů (§ 3063)
- f) **právo stavby**
- g) nemovitosti, o nichž to stanoví **jiný právní předpis** (§ 498 odst. 1)

- **předmětem evidence katastru nejsou**
  - a) podzemní stavby
    - Srov. vymezení budovy v § 2 písm. l) KatZ
  - b) rozestavěné budovy
    - Srov. vymezení budovy v § 2 písm. l) KatZ
  - c) stavby, které nejsou budovou

PRÁVA ZAPISOVANÁ DO KN

- **práva zapisovaná do katastru (§ 11)**
  - vlastnické právo
  - právo stavby
  - zástavní právo a podzástavní právo
  - budoucí zástavní právo
  - věcná břemena (služebnosti a reálná břemena)
  - předkupní právo s účinky práva věcného
  - budoucí výměnek
  - přídatné (akcesorické) spoluvlastnictví
  - správa svěřenského fondu
  - výhrada vlastnického práva

- výhrada práva zpětné koupě
- výhrada práva zpětného prodeje
- zákaz zcizení nebo zatížení
- výhrada práva lepšího kupce
- ujednání o koupi na zkoušku
- nájem, požádá-li o to vlastník nebo nájemce se souhlasem vlastníka
  - § 980 I 2 OZ
- pacht, požádá-li o to vlastník nebo pachtýř se souhlasem vlastníka
  - § 980 I 2 OZ
- vzdání se práva na náhradu škody na pozemku

- práva správy, která se zapisují záznamem (§ 19)
- **práva se zapisují jen k evidovaným nemovitostem**
- **výjimky ze zapisovaných práv**
  - nezapisují se např. tzv. zákonná věcná břemena, zákonné předkupní právo apod.

DRUHY ZÁPISŮ V KN

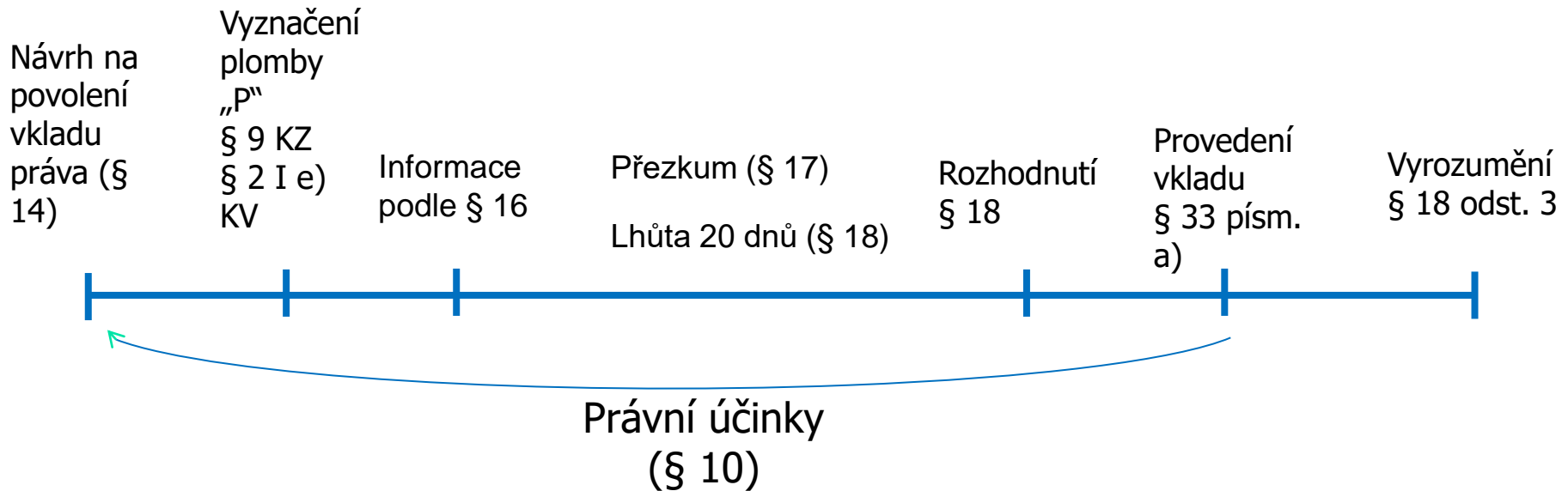
- **druhy zápisů v katastru (§ 6)**
  - *vklad, záznam, poznámka*
  - lhůty pro provedení zápisů (§ 33)
- **vklad** je zápis, kterým se zapisují věcná práva, práva ujednaná jako věcná práva, nájem a pacht (zapisuje se však např. i prohlášení vlastníka)
- **záznam** je zápis, kterým se zapisují zvláštní užívací práva (právy správy) odvozená od vlastnického práva (zpravidla práva veřejnoprávní povahy)
- **poznámka** je zápis, kterým se zapisují významné informace týkající se evidovaných nemovitostí nebo v katastru zapsaných vlastníků a jiných oprávněných
- **právní účinky zápisu** nastávají k okamžiku, **kdy byl návrh na zápis doručen** příslušnému katastrálnímu úřadu (§ 10) – **nově se tento princip rozšiřuje na všechny druhy zápisů!!**

VKLAD

- **vklad (§ 11)**
- vkladem se do katastru zapisuje vznik, změna, zánik, promlčení a uznání existence nebo neexistence těchto práv:
  - vlastnické právo
  - právo stavby
  - věcné břemeno (služebnost či reálné břemeno)
  - zástavní právo, budoucí zástavní právo, podzástavní právo
  - prohlášení vlastníka budovy
  - vzdání se práva na náhradu škody na pozemku
  - nájem, pacht atd.
- **vklad může mít nově jak konstitutivní, tak i deklaratorní účinky!!**
  - záleží na právním titulu, který vkladu předchází

- účastníkem řízení o povolení vkladu je ten, jehož právo vzniká, mění se nebo rozšiřuje, a ten, jehož právo zaniká, mění se nebo se omezuje
- vklad lze provést na základě pravomocného rozhodnutí k. ú. o jeho povolení (§ 12) – postup dle správního řádu (**povolení vkladu X provedení vkladu**)

Průběh vkladového řízení

▪ Návrh na vklad (§ 14)

- Podaný účastníkem řízení (na obligatorně stanoveném formuláři)
- Přílohy návrhu (§ 15)

zejména tzv. vkladová listina (§ 7)

- ☞ Srov. závaznost údajů katastru (§ 51)
- ☞ **Podpisy:** § 7 odst. 2
- ☞ Týká-li se právo jen části pozemku: **geometrický plán** (§ 7 odst. 3)
- ☞ **Označení nemovitostí ve vkladové listině (§ 8)**
- ☞ „**některé listiny pro zápis vkladem**“: § 66 an. KV
  - ☞ např. souhlasné prohlášení, potvrzení o vzniku, zániku nebo promlčení práva

- **Tzv. zahájení ex lege (§ 14 odst. 2):**
  - kat. úřadu dojde od soudu nebo soudního exekutora jeho rozhodnutí nebo potvrzení o právu, které se do katastru zapisuje vkladem
    - specifický způsob zahájení řízení, neznámý správnímu řádu (jen pro účely katastrálního řízení) – nevybírání se správní poplatek
    - vkladová listina nemusí být doložena návrhem na vklad
    - k. ú. sám posoudí, z jakého důvodu mu byla listina zaslána
    - postup dle § 14 odst. 2 nebrání, aby byl návrh podán přímo některým z účastníků (nemusí čekat na aktivitu soudu)

- **vyrozumění o zahájení vkladového řízení (§ 16)** – novinka za účelem ochrany proti účinkům nově zavedené materiální publicitě
- v řízení o povolení vkladu **KÚ zkoumá taxativně vypočtené náležitosti** uvedené v § 17
  - Nejde o úplný přezkum!
  - Tyto skutečnosti zkoumá KÚ podle stavu, který tu byl v **okamžiku podání návrhu na vklad** (§ 17 odst. 5).

- **rozhodnutí o návrhu (§ 18)**
  - jsou-li splněny uvedené náležitosti, vklad **povolí**,
  - v opačném případě návrh **zamítne**
  - Lhůta: 20 dnů od odeslání informace o plombě (§ 18 odst. 1)

- proti rozhodnutí, kterým se vklad povoluje, **není přípustný žádný opravný prostředek, přezkumné řízení, obnova řízení ani žaloba podle části páté OSŘ**
  - **Lhůta:** 30 dnů ode dne doručení rozhodnutí (§ 18 odst. 5)

- proti rozhodnutí o zamítnutí návrhu na vklad je přípustná žaloba podle části páté OSŘ

- § 18 odst. 6 a 7 – přerušení dalšího řízení v případě podání žaloby podle části páté OSŘ

- Vyrozumění o provedení vkladu (§ 18 odst. 3)

ZÁZNAM

- **záznam (§ 19 KatZ)**
- záznamem se do katastru zapisují
  - příslušnost organizačních složek státu a státních organizací hospodařit s majetkem státu
  - právo hospodařit s majetkem státu
  - správa nemovitostí ve vlastnictví státu
  - majetek hlavního města Prahy svěřený městským částem hlavního města Prahy
  - majetek města svěřený městským obvodům nebo městským částem statutárních měst
  - majetek ve vlastnictví územního samosprávného celku předaný organizační složce do správy k jejímu vlastnímu hospodářskému využití
  - majetek ve vlastnictví územního samosprávného celku předaný příspěvkové organizaci k hospodaření

- návrh na záznam může podat ten, kdo má na jeho provedení právní zájem, orgán veřejné moci nebo územní samosprávný celek, který o skutečnosti zapisované záznamem rozhodl nebo ji osvědčil
- návrh na záznam musí být doložen listinou, která dokládá skutečnost, která má být zapsána, nebo její úředně ověřenou kopií
- o návrhu se **nevede formální řízení**
- katastrální úřad zjistí, zda je návrh na záznam **podán oprávněnou osobou**, zda je předložená listina **bez chyb v psaní a počtech a bez jiných zřejmých nesprávností a zda navazuje na dosavadní zápisy** v katastru
- je-li listina způsobilá k tomu, aby na základě ní byl proveden záznam do katastru, katastrální úřad záznam provede, jinak tomu, kdo listinu předložil, sdělí písemně důvody, pro které záznam proveden nebyl, a listinu mu vrátí

POZNÁMKA

- **poznámka (§ 22 KatZ)**
- poznámku zapíše k. ú. na základě doručeného rozhodnutí nebo oznámení soudu, správce daně, správce obchodního závodu, vyvlastňovacího úřadu, pozemkového úřadu, soudního exekutora, osoby oprávněné provádět veřejné dražby podle jiného právního předpisu, insolvenčního správce či k doloženému návrhu toho, v jehož prospěch má být poznámka zapsána. Pokud se poznámka zapisuje na základě rozhodnutí orgánu veřejné moci, nemusí být toto rozhodnutí opatřeno doložkou právní moci ani doložkou vykonatelnosti
- poznámky k **nemovitostem** (§ 23) a poznámky k **osobám** (§ 25)
- při zápisu a výmazu poznámky se postupuje **přiměřeně** jako při zápisu záznamem

- k **nemovitosti** se zapisují poznámky např. o
  - podaném návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovitosti a zřízením soudcovského zástavního práva na nemovitosti
  - exekučním příkazu k prodeji nemovitosti
  - exekučním příkazu k prodeji obchodního závodu
  - usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovitosti a o nařízení výkonu rozhodnutí prodejem obchodního závodu
  - usnesení o dražební vyhlášce o prodeji nemovitosti
  - vyznění insolvenčního správce o soupisu nemovitostí, které jsou podle katastru nemovitostí ve vlastnictví jiné osoby než dlužníka
  - **o spornosti zápisu dle § 985 a 986 OZ + § 24 KatZ**

- k **osobě** se zapisují poznámky o
  - usnesení o nařízení exekuce, pokud povinným není stát
  - usnesení o předběžném opatření, podle kterého nemůže dlužník nakládat s majetkovou podstatou nebo může dlužník nakládat s majetkovou podstatou pouze se souhlasem předběžného insolvenčního správce
  - vyznění insolvenčního soudu o vydání rozhodnutí o úpadku
  - rozhodnutí o prohlášení konkursu
  - jiném rozhodnutí, podle kterého osoba nesmí nakládat se svou majetkovou podstatou nebo její přesně nevymezenou částí
- Pro zápis a výmaz poznámky platí obdobně pravidla o zápisu a výmazu záznamem (§ 26)

ZÁSADA FORMÁLNÍ PUBLICITY

- **zásada formální publicity**
  - zásada veřejnosti
  - každý má právo do katastru nahlížet, pořizovat si z něho pro svou potřebu opisy, výpisy nebo náčrty a získávat z něj údaje ze sbírky listin, pokud není stanoveno jinak (§ 52 odst. 1)
  - každý má právo nahlédnout do přehledu doručených návrhů na vklad (§ 9 odst. 1)
  - poskytování údajů z katastru (§ 55) – dálkový přístup do katastru – poskytuje ČÚZK formou vlastní aplikace či webové služby (za úplatu)
  - volné nahlížení do katastru (bezplatné) – www.cuzk.cz (údaje nemají závazný charakter)

ZÁSADA MATERIÁLNÍ PUBLICITY

- **zásada materiální publicity (zásada veřejné víry)**
  - účel zásady: **ochrana důvěry (dobré víry) v pravdivost a úplnost zápisu v katastru** (ochranný účel katastru)
  - je-li stav zapsaný v katastru nemovitostí v rozporu se skutečným právním stavem, platí pro osobu jednající v dobré víře zapsaný stav tak, jako kdyby odpovídal skutečnosti (**preferance formální pravdy před pravdou materiální**)
  - 2 stránky publicity: **pozitivní publicita** („co je psáno, je dáno“), **negativní publicita** („co není psáno, není dáno“)
  - stav do 31. 12. 2013: **popření principu mat. publicity** (§ 11 zák. č. 265/1992 Sb.) – judikatura ÚS tuto negativní koncepci překonávala ve svých rozhodnutích – např. nález ze dne 25. 2. 2009, sp. zn. **I. ÚS 143/07** či nález ze dne 11. 5. 2011, sp. zn. **II. ÚS 165/11**
    - Nejprve opačně NS: srov. rozsudek ze dne 12. 11. 2014, sp. zn. 31 Cdo 1168/2013, R 6/2015
    - Následně i NS: rozsudek ze dne 9. 3. 2016, sp. zn. 31 Cdo 353/2016

- **OZ:** stanovení systému domněnek spojených se zápisy ve veřejném seznamu (§ 980)
  - domněnka existence zapsaného práva
  - domněnka neexistence vymazaného práva
  - nikoho neomlouvá neznalost zapsaného (avšak ani vymazaného) údaje

§ 984 odst. 1

Není-li **stav zapsaný** ve veřejném seznamu v souladu se **skutečným právním stavem**, svědčí zapsaný stav ve prospěch osoby, která nabyla věcné právo **za úplatu v dobré víře** od osoby k tomu **oprávněné podle zapsaného stavu**. Dobrá víra se posuzuje k době, kdy k právnímu jednání došlo; vzniká-li však věcné právo až zápisem do veřejného seznamu, pak k době podání návrhu na zápis

- materiální publicita (§ 984 odst. 1 OZ)
  - základní předpoklady uplatnění principu materiální publicity
    - dobrá víra
    - úplatnost nabytí práva (sporné příklady – např. zástavní právo; 21 Cdo 4540/2018)
- výjimky z materiální publicity (§ 984 odst. 2)

Poznámky spornosti

- prostředky odstranění rozporu mezi skutečností a evidovaným stavem
- **Poznámka spornosti podle § 985 OZ, § 24 I 1 KatZ**
  - Též se označuje jako tzv. poznámka rozepře
  - zápis v seznamu byl **původně v souladu se skutečným právním stavem**, ale posléze se dostal do rozporu v důsledku mimoknihovních skutečností
    - *ten, jehož věcné právo je dotčeno, se může kdykoli domáhat odstranění nesouladu (určovací žalobou)*
    - *časově neomezená lhůta – ale nabyvatelé v dobré víře jsou chráněni*

- **Poznámka spornosti § 986 OZ, § 24 I 2 KatZ**
  - zápis v seznamu je **od počátku „neplatný“**
  - *právo na zápis poznámky spornosti zápisu do jednoho měsíce od vyrozumění dotčeného subjektu o zápisu či do tří let od provedení zápisu*
  - *byla-li poznámka spornosti zapsána **v uvedených lhůtách**, má vliv i na práva zapsaná před zápisem poznámky spornosti, tj. **působí zpětně***
  - *byla-li poznámka spornosti zapsaná **po lhůtách**, má vliv jen na práva zapsaná **po zápisu** poznámky spornosti*

NABÝVÁNÍ OD NEOPRÁVNĚNÉHO Věci nezapsané do veřejného seznamu

- výjimka z principu *nemo dat quod non habet*
  - *Nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet (Ulpian D 50, 17, 54),*
- Základní skutková podstata: § 1111
- Privilegovaná skutková podstata: § 1109, modifikace: § 1110

Privilegovaná skutková podstata

- § 1109: týká se věcí neevidovaných ve veř. seznamu (evid. věci § 984)
- *vlastníkem věci se stane ten, kdo získal věc, která **není zapsána** ve veřejném seznamu, a byl vzhledem ke všem okolnostem **v dobré víře** v oprávnění druhé strany vlastnické právo převést na základě řádného titulu, pokud k nabytí došlo*
  - a) *ve veřejné dražbě,*
  - b) *od podnikatele při jeho podnikatelské činnosti v rámci běžného obchodního styku,*
  - c) *za úplatu od někoho, komu vlastník věc svěřil,*
  - d) *od neoprávněného dědice, jemuž bylo nabytí dědictví potvrzeno,*
  - e) *při obchodu s investičním nástrojem, cenným papírem nebo listinou vystavenými na doručitele, nebo*
  - f) *při obchodu na komoditní burze*

- § 1109 – poznámky:
  - dobrá víra nabyvatele se presumuje (§ 7)
  - problém kritéria **úplatnosti** nabytí? [zejm. písm. d)]

- § 1110: *získal-li někdo v dobré víře za úplatu použitou movitou věc od podnikatele, který při své podnikatelské činnosti v rámci běžného obchodního styku obchoduje takovými věcmi, vydá ji vlastníku, který prokáže, že věc pozbyl ztrátou nebo že mu věc byla odňata svémocně a že od ztráty nebo odnětí věci uplynuly nejvýše tři roky*

Základní skutková podstata - § 1111

- *§ 1111: získal-li někdo movitou věc za jiných okolností, než které stanoví § 1109 nebo 1110, stane se vlastníkem věci, pokud prokáže dobrou víru v oprávnění převodce převést vlastnické právo k věci. To neplatí, pokud vlastník prokáže, že věc pozbyl ztrátou nebo činem povahy úmyslného trestného činu (sběrná skutková podstata – dobrou víru je nutno prokázat!!)*

- § 1112 (změkčovací klauzule): vlastnického práva ani dobré víry svého předchůdce se nemůže k svému prospěchu dovolat ten, kdo získal movitou věc s vědomím, že vlastnické právo bylo nabyto od neoprávněného
  - *např. A je vlastníkem věci, věc dá do nájmu B a B prodá věc osobě C, která je v dobré víře (§ 1109 písm. c). C se stane vlastníkem. Posléze C jako vlastník převede věc zpět na B. B se nemůže stát vlastníkem, neboť ví o tom, že C nabyl vl. pr. od nevlastníka. V takovém případě se vlastníkem nestane B, ale vlastnické právo se obnovuje u původního vlastníka A (teorie tzv. automatického obnovení vl. pr. – jedna z možných teorií – Německo, Polsko)*

- § 1113: *ustanovení § 1110 až 1112 se nepoužijí, pokud se jedná o investiční nástroj, cenný papír nebo listinu vystavené na doručitele nebo o věci nabyté ve veřejné dražbě, v dražbě při výkonu rozhodnutí nebo při provádění exekuce prodejem movitých věcí nebo o věci nabyté při obchodu na komoditní burze*

- *dispozice nevlastníka, která následně nabyl vlastnické právo (§ 1040 odst. 2)*

- **dvojí zcizení jedné a téže věci** (oba odstavce napsány nesprávně!)
  - § 1100: *převede-li strana postupně uzavřenými smlouvami různým osobám vlastnické právo k věci **nezapsané ve veřejném seznamu**, nabývá vlastnické právo osoba, které převodce vydal věc nejdříve. Není-li nikdo takový, nabývá vlastnické právo osoba, s níž byla uzavřena smlouva, která nabyla účinnosti jako první* (kog. norma)
  - *převede-li strana vlastnické právo k věci **zapsané ve veřejném seznamu** postupně několika osobám, stane se vlastníkem osoba, která je v dobré víře a jejíž vlastnické právo bylo do veřejného seznamu zapsáno jako první, a to i v případě, že její právo vzniklo později* (kog. norma)

Děkuji za pozornost